

Передплата

на «РУСЛАНА» вивозити:

в Австрії:

на цілий рік 12 р. ав.
на шість років 6 р. ав.
на чверть року 3 р. ав.
на місяць 1 р. ав.

За границю:

на цілий рік 20 рублів
або 40 франків
на шість років 10 рублів
або 20 франків
Повсякденне число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свята о год. 6-ій пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиция місцева в Агенції Ландовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереження. — Режлямації неопечатані вільні від порта. — Оголошєня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесєня по 15 кр. від стрічки.

Становище руского священника в суспільности.

(Дальше).

Так матеріальний як і душевний інтерес нашого священства тісно злучений з інтересом народу. Між другими народами хотіли би і між Поляками суспільність сама розпадає ся на розличного рода класи і касты; і там священство в своїх поглядах може нахилити ся до одної або до другої. У нас всего того нема; суспільність наша, можна сказати є одноцілна, бож горстка інтелігентної бюрократної переважно не відчухнула ся від народу, хотіли дуже много інтелігентних світських Русинів приставши до радикалів в своїх поглядах зачинають віддаляти ся від народної традиції, змагають до затертя та загирєня національних, питомих ційх а особливо совершенно змагають до виеманципованя ся з під впливу Церкви, однак змаганя їх, хотіли спроставджують хвилевий заколот в суспільности та поривають за собою горячійші мужичі голови, мусять лишити ся без наслідків, скоро зважить ся глибоку релігійність нашого мужика.

Один прояв важний між нашими масами народу; — се пробуркана з просоня національна самосвідомість, котра міцно і грімко озвала ся особливо підчас остатних виборів. Нині найзавзятійший противник Русинів мусить сказати, що квестия руска живе, она стоїть перед дверми верховодячих у нас людей і домагає ся свого полагадження, і наколи єї не полагодишь ся, она дальше наче странне страховище буде положати кожного, хто тільки сходе про то забути або єї похоронити. В теперішних часах навіть селяни зачинають міцно інтересувати ся квестиею рускою і хлопским питанням; ті дві справи обрабає ся при кожних трошечка більших мужичких сходинах; про ті справи питають мужики свого священника.

Священство же хотіли задержати свій вплив на маси, хоч-не-хоч — мусить йти перед ними. Але-ж вагу того питання поняли деякі державні мужі в нашім краю та видали в хосен рускої мови деякі розпорядження. Однак щож з того?! низші урядники не хотять ані розуміти тих розпоряджень а тим більше зважати на них та держати ся їх в своім урядованю. Як сего примір мали ми недавно в ц. к. повітовім суді в Галичі, де по причині руского письма не хотів ц. к. суд зробити справи Іх Ем. Кардиналові! А щож мусить діяти ся з прочими Русинами? А вже найліпший на се доказ ми маємо на наших ц. к. старостах.

Найбільша часть руских священників переписує ся з урядами і зі всякими властями по руски, однак нехай мені хто покаже одну однісьєнку яку відозву або округне письмо або що иньшого на письмі в рускій мові видане яким ц. к. Старостом. Де там, сего і чорт не второпе! І щож тут допоможуть всякі розпорядження та рескрипти? У нас староства і ц. к. урядники по давньому переписують ся з рускими Урядами парохіяльними, вони би здає ся похиснували ся турецкою мовою, щоби тільки не рускою, на них справджує ся народна приповідка: «пів в дзвін, дідько в клепало — все своє!» — Ся же який відважнійший священник, хотіли би він був не знать який ревний та чесний, упімне ся о своє, сей час москаль, гайдамака, шизматик та др. Чи се по католицки, нехай дурний осудить!... Чи не ліпше вже раз вислухати оправданих жалів і заспокоїти потреби жиючого народа?!

Так само поведуть ся з руским священством і округні Ради шкільні, а взглядно інспектори шкільні. Ті панове на всякі письма руских священників писані мовою рускою а вислані чи то з місцевих Рад шкільних, чи відпоручників ординариятских не инакше відповідають як

тільки польскою мовою, забуваючи цілком на постанови і правні приписи. Ба ті панове входячи до домів наших священників, в розговорі з ними употребляють нерускої мови, удаючи, що єї або не розуміють або встидають ся; — і нераз ми страшно дивуємо ся тому, як такий пан інспектор не знаючий рускої мови, може контроловати шкільну науку в рускій школі, як може видавати осуд про єї поступ, як може давати вказівки учителеви та певні директиви. Ся однак часамі священник відважить ся звернути на ся аномалію увагу властей, ся упімне ся о своє, сейчас уже він ретроград, ворог народної просвіти, неприятель школи та Бог знає що! Чи се бодай по християньски? Чи не можна би такий аномалії покласти вже раз кінець, а панам інспекторам шкільним сказати найвиразнійше і рішучо народною приповідкою: «Колісь обібрав ся грибом, лізь в кобелю», навчи ся добре тої мови, котрою володіють шкільні діти, переписуй ся з сторонами (а місцеві Ради шкільні — власть автономічна?) мовою і письмом якої они уживають, а ні то «з Богом Парасю», буде другий на твоє місце. Тоді ми будемо знати, що власти мають щирю й добру інтенцію взглядом Русинів і певно кожний священник підопре своїм впливом змаганя школи в громаді.

(Далі буде).

Давидівський процес.

(Конець.)

По переслуханю свідків освідчив прокуратор Середовский, що відступає від обвинєня Вільгельма Арєндта, Михайла Сметаньского і Павла Ясиньского. Наслідком того трибунал зараз увільнив тих трех обжалованих.

Розпочали ся послідні виводи.

Прокуратор Середовский говорив: Сяби

лос, бабусенька хрипіла; вонаж таки співала, вонаж таки співала!

XV. Самотні співці.

(>Думки і пісні< стр. 71—4)

Пойте, люде, пойте.

Ой, із моря, із глибокого
Крута скєля піднімає ся
Проміж хвилями одним-одна,
Та-й у бурю не хитає ся.

Поверх каменя сіденького
Молоденький вяз видніє ся;
Він росте-цьвіте одним-одна,
Самотний він зеленіє ся.

І рибалочка самісьєнка
І снує ся і висьпіває;
На зелений вяз прилітєує,
Діточка свої провідєує.

Любо самотним жить на світї,
Скєле, вязє і рибалочко...
Любо; любо... коли се гєнь-гєнь
Налїтає чорна хмарочка.

Буря хвиля розходила ся,
І на камінь напустила ся;
Розхитав ся, розшатав ся він,
З ним зелений вяз пішов на дно...

І рибалочка снувала ся,
Поки дуже притомила ся,
І в водицю опустила ся,
Відтіля вже не вертала ся...

Хайже я вам нагадаю,
Гей, ви самотні співці!
Що пікчемний для краю
Вєї самотній пісні!

Той пустив ся в сине море,
Той на темний чужий край;
Мов не вчули (щоб їм горе!)
Що мовляв розумний Цар...

Є в нас Віра, Цар і Мова,
І чимало нас Словєн,
Все своє в нас... ну, чого вам
Ще шукати в бусурмен?

Гей, ви злітайте ся хлопці співці:
Голосніше засьпіває стая!
Край не малий в нас, великий в нас Цар:
Щоб була-ж і пісня голосная!

Станемо корнем на рідній землі,
Міцно, лісом... нас не зкине око!
Тільки брєхню чужина прокричить,
Гряне пісня із Русї широко!

Скєлями-валом врости-б нам, співці!
Булиб ми Царстєву вал замісь плотини:

7)

Думки і пісні

АМВРОЗИЯ МЕТЛИНСЬКОГО.

XIV. Бабусенька.

(>Думки і пісні< стр. 69—70).

Старую бабусеньку згадаю! вона мене кохала: піснями пєлевала, рідним словом кормила, рідній мові учила, старую бабусеньку згадаю! Згадаю старую сиротину! бо вже її родину давно звяла могила і землею здавила, її кропивою прикрила, дождєм-снігом змочила. Бабусенька була сиротина: бо вже її дитина, що Царєві служила, головоньку зложила, в степу-полї заснула, грому й вітру не чула... Про козака вона співала: як його мати проганяла, дїбровонька гомонїла; як його вона викликала, з степу чутка летїла: що він з вітром там грає, його дождчик вмиває, розчісує його густий терен! І про того козака співала, про якого могила з вітром говорила: зозуленька над ним плаче, його коник в степу скаче, над ним чорний ворон кричає; кряче налітає, очи висмикає, кровю запиває... і про його бабусенька співала! Та ще бабусенька згадала: як зозуля кувала, лихо віщувала; як чорная година списи, шаблї трюцила і довгую чуприну в крові помочила, та-й в глибоку могилу зарила. Бабусенька мені співала, мов осїнь листя зривала і в осодї шелестїла: вже знав го-

ще потреба доводів, як погубною є принята через деяких людей агітаційна метода, котра основує ся на підбурюванню одної верстви суспільної против другої, доводу такого достарчила би смутна і кровава теперішня справа.

На зборах, відбувих в Давидові, під позором освідомлення народу затроювано єго серце, підбурювано єго пристрасно против иньшим верствам. Панів з'ображувано яко ворогів, що чигають на свободу народу. Сей посів упав на добру ниву. «Ліси є наші» говорили люди перед виборами. Роз'ярене було загальне і то не тільки против Попеля і виборчої комісії але й против всім сурдутовцям. Хтось, що подав шклянку води Попелеви, вже викликав обурене товпи. — Нераз при виборах лучали ся кроваві події, але фактів, подібних теперішнім, факту звирячого замордованя комісаря поставленого правительством, факту атаки на кошари-жандармерії, хибачко трудно знайти в виборчих річниках. Тим більше кличуть о кару теперішні діла, що забуреня не викликали виборчі власти. Попелеви і єго повному розваги поступованню не можна зробити ніякого закиду. Підношено против него, що комусь в передодень виборів мав сказати, що завтра упаде труном хлоп, що комісія була урложена в револьвери і т. д., але то все показало ся чистою видумкою.

Самі вибори і передвиборча акція, повідає з притиском прокуратор — були легальними. Недостачі в виборчій лістї або й та обставина, що на лістї мали знаходити ся імена небіщиків, є тільки доводом звичайного недогляду, дуже природного, сли застановимо ся, що вибори з V. куриї відбували ся по раз перший і що в сельских громадах не було достаточного персоналу до спорядженя ліст. Дальше стверджено, що й термін виборів і термін реکلмацій вїйт в Давидові оголосив. Обжаловані перечать, але годї їм дати віри. Коли в остатній хвили показало ся, що урльонники не мають виборчих карт, то мимо того, що не було реклмацій, — Попель здійлав все, що було в єго силі, щоби уможливити їм голосованє.

По тих загальних виводах представляє прокуратор подрїбно кроваву подїю в Давидові і викаає провину обжалованих. Нїякого з них не обжаловує ані о морд ані о убийство. З окликів товпи не можна ще доказати наміру замордованя Попеля. Дальше хотїй удвіднено, що Ян Шеремета і Микола Юркевич ударили Попеля в голову, годї на певно сказати, що то як раз їх удари були смертоносними, особливо в виду того, що як один з свідків мовить «удари на Попеля падали як дощ». В виду того, в виду неможливости рішучого осуду, хто задав смертний удар, прокуратория квалїфікує діла 12 обжалованих, о котрих стверджено, що били Попеля, тільки яко тяжке ушкодження тіла з §. 143 карного закона.

Що до степеня кары, прокуратор вказує лагодячі обставини: бездоганне до тепер жите

обжалованих, дур, якому піддали ся в товпї, вкінци обаламучене несовітною агітацією.

По короткій перерві розпочали ся промови оборонців.

Перший промовив др. Сумпер, виражаючи надїю, що хотїй би отворено на розтвір двері і вікна тої салї, адміністраційний дух не втисне ся до засуду трибуналу. В осудї нинїшної справи повинні бути провідником слова Міцкевича: «Треба мати серце і глядїти в серце». Обжаловані є головно дїтьми люду, тож треба глянути в серце того люду, станути на єго становищи, зрозуміти єго, а потому донерва судити. Рік 1896 видав закон розширяючий виборчі права. Чи то було на часі, чи ні, то не належало до осуду органів правительства, котрих обовязком було сповнити єго стисло і докладно. Оборонця переходить до з'ображеня условій, серед яких відбували ся вибори в Давидові. Лісти виборчі споряджено «тандитно», вїйт був соломяною личністю, підписував все, що робив писар. В кождім разі було велике недбалєство. О виложенню лісти до перегляду оборонця сумніває ся, оголошень о виборах перед костелом узнає за недостаточне і мильне. Наслїдком злого виготовленя ліст було недоручене виборчих карт урльонникам; на реклмації обїцяно їм дати карти, але не дано тільки малі картки до голосованя, а великих карт легїтимаційних не дано. Щож дивного, що темні люди, з своєї природи підозрїваючі, не одержавши великих карт, чують ся покривженими, передовсім коли не було ніякого, хто би їх поучив. Пристрасть і підозрїве люду підносять в данім случаю всі обставини. Вибір комісаря є незручний, в самїй комісії панує дїсгармонія, локаль тїсний, порядку в переведенню виборів цілковитий брак. Тисяч причин складало ся на те, щоби викликати фермент, забурене, неясність понятя, в виду котрих тяжко говорити о їх відвїчалности на серіо.

Дальше переходить бесїдник по порядку закиди, роблені кождому з єго клієнтів з осіб і вносить їх увільнити, а евентуально просить о ласкаве трактованє обжалованих, темних, ділаючих під впливом пристрастей і розличних иньших впливів, від них независимих.

Оборонця др. Лілієн зазначає, що образ який представляє теперішня справа, є дійсно чорний і хмарний. З одної сторони неспосібна власть вїйта, несовітна писаря, недоростаюча до високости задачі в особі комісаря, з другої сторони темна, взбурена, бо отуманена товпа. Якїж наслідки? — видїли ми. А підклад тої цілої справи так сильно політичний, що безусловно, після пересвїдченя оборонця, ціла справа квалїфікує ся не перед звичайним трибуналом, але перед горожаньским судом, перед судом присяглих. Два рази але на дармо жадав оборонця відосланя процесу до того суду, а й тепер розпочинає оборону, з застереженем і протестом під тим взглядом. Дальше застанає ся др. Лілієн над відвїчалностию одиниці в товпї і на основі опїнії психологів приходить до вие-

сеня, що розсудок і відвїчалність таких одиниць може бути тільки обмежена. Оборонця переходить по черзі закиди піднесені против єго клієнтів і кінчить: Проявляючи за як найлагіднійшим осудом справи, маю пересвїдчене, що говорю до судїв, котрі по за шамерованими мундурами мають серце, що чує по людски, котрі крім параграфів закона мають параграфи людекости.

Гїрник, що виходить по довгїм побутї з душеного, темного шибу підземного на денне свїтло стає осліплений і одурений. Чиж можна дивувати ся тим обжалованим, що вийшовши на свїтло з вікової тьми політичної зависимости, також на хвили осліпили ся і отуманїли? Чи їх то вина, що обїцовано їм широкую браму політичних свобод, а отворено тільки фіртку? Чи їх то вина, що та фіртка показала ся за тїсною, що муїла викликати есїєнїї, непорозумїня, забуреня? Думаю отже високий трибунале, що приступаючи до осудженя тої справи, будеш памятати о великій максимї великого звїсного поета: «О руку карай а не слїпий меч!»

Др. Сокаль розпочав оборону своїх клієнтів рівнож від єхарактеризованя процесу, в котрім, мимо цілої грози, можна добачити симпатичні проблески, іменно першого проблеску горожаньского житя і горожаньскої сїдомости. Хлоп почув, як важною і святаю річею є єго виборче право, що та карта голосованя дає єму спромогу вплинути на судьбу своїх родин, що вкінци досить вже иньшї мислили за него і найвиспїй час, щоби він сам о собі рішав. Оборонця не перечить, що то, що 11. марта стало ся в Давидові, є страшне і бруталне, але покликुє ся на то, що різкість темпераменту є ціхою в тїм краю не тільки люду але й шляхти, котра перед віком ще кожде численїйше зібране значила розливом крови.

Бесїдник підносить, що несправедливо шукано в Давидові терористів, котрих впрочім всеюда можна знайти, сли предмет натягне ся; почім перейшов до подрїбного обговореня вини яку акт обжалованя закидував єго клієнтам і скїнчив просьбою о увільненє їх. Бесїда Сокаля тревала годину і зїстала раз перерваною через преїсідателя, котрий не хотїв дозволити на втяганє парламенту до оборонної бесїди.

По скїнченїй бесїдї д-ра Сокаля освїдчив преїсідатель, радник Хилїньский, що засуд оголосить донерва на другий день о 5 годинї по полудни і замкнув розправу.

В середу о годинї пятїй публіка заповнила салю розправ. Прибули і люди з Давидова а головно родини обжалованих.

Мотивованє засуду тревало дві годинї.

Обжаловані хоть з гори були приготовані на засуд, слухаючи приговору були сильно зворушені; у більшости з них поплили слези, червонїли, блїдли і пітнїли, а 69 лїтний Рибчиньский відаї з умученя дрїмав. По оголошенню приговору промовив до трибуналу засуджений Корковский:

«Панове, змілосердїть ся над нами! Прецїнь і ми люди! Ми маємо дїти — пустїть нас хоть на якийсь час до дому. Ми не утїкнемо!«. По коритари і сходах суду і по улици розніє ся плач і повні розпуки нарїканя давидівских женщин. Одна з них вилетїла з судової брами вправдї з сухими очима але з так страшним, болесним виразом лица; була безпритомна і ледво що не дістала ся під колеса трамваю. На публіці вид сей зробив печальне вражїне. Оборонці зголосили протест важности приговору і виміру кары. В тої спосіб давидівска справа ще не прїтихла а перейде певно всі інстанції. Резултат приговору подали ми вже вчєра в новинках.

Вїсти політичні.

Цїсар принимав 9. с. м. на авдїєнції гр. Бадєного і президента парламенту дра Катрайна, а 10. с. м. виїхав до замку Ліхтенєг під Вельє, щоби відвідати свою дочку архикн. Валєрїю і єї мужа архкн. Франца Сальватора, звідки поверне до Відня 12. с. м. Цїсарєва по кількатиждневїм побутї в Кїсїнгєн, виїхала позавчєра до Бад Швальбах.

Борба против язикових розпоряджень роз-

Нечисть, як вродить ся в иньшій землі,
Не пустив би в край наш із чужини.

XVI. Сирїтка.

(«Южный русский сборник» стр. 25-7).

Із неба на свїт гульк сьвята недїля,
І зрадувавсь, повеселїшав свїт,
І вийшло-сонечко мое на весїлля,
Із саду Божого мов милий квіт.
Чись малє край церкви плаче тихо:
Чи-то воно вже знає лихо?

Старе, малє до церкви знаї пильнує,
Бо давїн гудє, теленька, бов та бов!
Вже дяк спїва, ввєсь околоток чує;
З кадила дим у небо вже пішов.
Одним одна на улици дитина
Попарнана на їй свитина.

Посипали із церкви чоловіки,
Тьма хлопців, баб, жінок, дїдів, дївчат;
Посунулись старці, слїпці, калїки;
Зїйшлись сусїд з сусїдом, з братом брат.
Дитину ту ніхто не закликає,
Нїхто єї не привїтає.

Ось сонечко вже піднялось; палає
Пан вигнав мух, і зачинившись, спить.
Хто луцить сїмя, в кремнях, в паці грає,
Хто так собі під хатою сидить.
Сирїтка знаї по-під тином блукає:
Хиба хатиньки не має?

В піску на сонци дїтвора іграє,
В біленьких сорочках... прийшло й воно:
Його ніхто не знає, не займає;
Само між ними, все одним одно...
Тим сонце свїтить, травка зеленїє,
Хто згарбатъ щастя-долю вміє.

Он біля церкви, внять, бачу дитина...
Кругом нікого... хрестить ся, бредє
Шляхом, куди з покойним домовина
Та піп з кадилом инколи іде.
Прийшло туди і сїло на могилу!...
Богато їх там зеленїло!

В вечерню дзвони вже людий скликали,
По за селом гуло вже, бов та бов!
Над гробовищем ластівки лїтали,
Вітрець вечерний з поля йшов.
Воно к землі, мов к рідній, прилягало,
З могилою мов розмовляло.

Радесенька дитина уставала,
Мов рідних, батька, матїнку найшла;
На сонечко вечернє поглядала
Мов рідная там хатонька була;
З очей слїзки упали як роса
На травку... може в небеса!...

(Далї буде.)

почала ся на ново з'їздом німецьких мужів довіря в Берні. На з'їзді тим брало участь понад 3000 учасників так лібералів як і націоналів. В резолюції прийнятій на тих зборах заявляють Німці, що язикові розпорядження є першим кроком до розкладу Австрії, що они виключають Німців від всіх урядів в Чехах і на Мораві, проте звивають всіх німецьких послів, щоби з енергією і витривалостію бороли ся о привертнене німецькому населенню его прав і о усуненє язикових розпоряджень. Доки існують язикові розпорядження — говорили деякі бесідники, — не вільно Німцям входити в які небудь угодіві переговори і запевняли, що в новій сесії опозиція за помочию обструкції не допустить до угоди з Уграми, до ухвали бюджету, а навіть унеможливить доставу рекрутів.

Рівночасно зібрали ся Чехи в Королівськім Градці, а посол др. Кайцль говорив подібно як і Німці в тоні антиугодіві. Заявив він, що теперішня пора не надає ся до німецько-чеської угоди. Чехи приступлять до акції уговою хйба тоді і тільки тоді, коли забезпечена буде рівноправність і рівнорядність двох національностей і не дозволять ніколи на відкликанє язикових розпоряджень.

В угорськім Соїмі заносить ся також на обструкцію. Опозиція заповіла, що на случай, сли новий кодекс карний прасових переступств не піддасть судови присяглих, то она буде робити найострійшу обструкцію.

В Софії наступила часткова криза міністерияльна. Стоїлов позбув ся міністра просвіти Велічкова, котрий належить до групи уніоністів.

Межи Росією а Туреччиною мало зайти непорозумінє. Російський амбасадор Нелідов мав підчас недавньої авдвєнції у султана звернути его увагу, що Туреччина поробила великі замовлення в Англії для фльоти, хоть тепер нема потреби, щоби Туреччина побільшувала свою фльоту. На се мав відповісти султан, що недалеко Чорного моря Росія посуває свої війська ближше турецьких границь. Нелідов відповів, що то звичайна транслюкація весняна.

З Константинополя доносять, що всі вісти о трудностях, перервах і непорозуміннях в справі веденя поковєвих переговорів, є тенденційно видумані. Переговори ведуть ся цілком нормально. Переговори держать ся в тайні. Відомо тільки, що в тій хвили предметом нарад є справа регуляції тесалійської границі. Грецькі дневники сильно протестують против регуляції границь, на основі котрої Туреччина — після поголосок — мала би загорнути грецьку територію аж по ріку Пенейос.

Туреччина не шанує неутральной части території і концентрує свої війська в Тесалії. Против тої роботи заложила Греція протест перед державами.

Новинки.

— Торжество в честь Преосв. Еп. Константина. В день сьв. равноап. Константина і Єлєни (2 н. ст. червня) яко в день патрона школи в Махнові, а при тим в дни імяни Преосв. Епископа Кир Константина Чеховича устроєно в Махнові вечерок в честь того Владика. По торжественнім богослуженню підчас котрого співав вельми хорошо нотний хор під управою місцевого учителя зібрала ся так місцева як і з околиці численна публіка в хорошо прибраній і умасній школі. Народу зібрало ся таке множество, що простора комната не могла помістити і більша половина мусіла остати на дворі. Передні крісла заняли замісцеві гості як: ВПр. оо. Ломницький, Леонтович, Гісовський, Калужняцкий з Угнова і інші з родинами з Гребенова, з Тенятиск, з Жьравец і прочих сел. Вечерок розпочав промовою о. Кузик, місцевий парох, в котрій представив розвій шкіль, котрим початок дала наша церков і опікує ся дальше ними. Підніє заслуги покійних Владик Снігурєского, Яхимовича на поли шкільництва і звернув ся до Преосв. Константина підносячи его любов до народу, заслуги на поли піднесеня образованя (інститут дівочий в Перемишлі і працо для Церкви) та пожелав, щоби Господь крїпив сили Достойного Владика на многі літа. Хор відспівав хврошо «многая літа» а присутні вислухали его з радіостію і повним вдоволєнєм. Почім приступлено до решти точок програми. Відспівано 1. Над Прутьом у лузі. 2. Сонце ся схвало. 3. Не згасайте ясї зорі. 4. Тирольський квартет. 5. Мандарина. 6. Хто за нами. 7. Широкий луг.

8. Ой місяцю, місяченку. 9. Многая літа гостям. В часі того вечерка одушевленє публіки було незвичайне. Урочисть ся закінчила ся промовою о. Леонтовича, в котрій підніє заслуги о пароба, учителя і віддав честь громаді, що послушна своїм провідникам показала так хорошиї поступ а закінчив бажанєм, щоби під скиптром Еп. Константина ширшала побожність, просвіта і поступ.

— Руске товариство ремісничє «Поміч» в Підгайцях, над котрим звалили Іх Еміненція Преосв. Митроп. і Кардинал Кир Сельвестер Сембратович прийняті покровительство, починає рухати ся і докладає всіх старань, щоби відповісти своїї великій задачі. Дня 17 с. м. дає се товариство в Бережанах, в сали магістратській театральне представленє: (виконають самі підгаєцкі міщани) «Правда все горою» образ з жита народа в 3 актах Романа Сурмача, музика І. Кишакєвича. Вступ на само: крісла першорядні по 70 кр.; в дальших рядах 50 кр.; партер 40 кр.; для міщан, селян, учеників і гарнізону 25 кр.; галєрия 20 кр. Наддатки приймають ся з подякою. Білетів можна дістати у дра Чайковського а від 7 години вечером 5 (17) червня при касі. Сподївати ся належить що так місцева як і з околиці руска публіка явить ся численно на представленю і підопре так хосенне змаганє братів ремісників.

Патріотична Русь повинна підпомогу міщан поставити яко одну з головних точок своєї народної роботи. При нагоді відзиваємо ся щиро до всеї нашой публіки з зазивом, щоби по змозі підпомагали намірену будову власного дому товариства ремісників «Поміч» в Підгайцях. Фонд на будову того дому вносить вже 106 зр. 55 кр. Наша Редакція приймає всякі жертви на сей дїм і буде охотно посередничити в тим ділі межи Вп. публікою а товариством «Поміч».

— Спростованє Видїлу Товариства ім. Шевченка Вже вдругє простує Видїл товариства ім. Шевченка вісти подані «Русланом».

Перший раз «спростував» Видїл, що делегати его до сєгорічного комітету обходу роковин Шевченка, не повідомили Видїлу, що складають свої мандати. Отже проф. В. Коцовський, одинокий делегат, котрий тоді брав участь в засіданях згаданого комітету, повідомив тоді *устно* заст. голову проф. Громницького і двоє членів Видїлу, дир. Борковского й п. К. Пацьковського, що мандат свій *складає* і просить делегувати кого иньшого. Повідомив чи ні? — *деж твою правду* свїтлий Видїле!

І знов тепер простує нас Видїл в справі т. зв. всенародних ювілеїв. Видїл твердить, що ані історич. ані фільолог. секція *не ухвалили нічого* в справі сїх ювілеїв, бо ся справа «не стоїла на порядку дневнім». Ми дуже добре знаємо, що до секцій, а також і до самого Видїлу! наукових товариств *полїтика* не належить. Істєнограф ми на згаданих засіданях не мали, тож подали може й яке слово згаданой ухвали не дословно! Але повторяємо нині ще раз, що на порядку дневнім згадану справу поставили (по вичерпаню справ наукових) і поданє нами рішенє *дійсно* ухвалили зібрані на згаданім засіданю члєни обох згаданих секцій.

Ми допустили ся хйба формальной неточности, — спростованє Видїлу пробує затаїти і замазати *правду*.

— Читальня «Просвіти» в Кутах устроєно на фонд будови власного дому в храмовий день Преосв. Тройці дня 14-го н. ст. червня с. р. в сали Стетнера при участи мішаного хору селян з Балинець вечєрницї в памяты XXXVI-их «роковин смерти Тараса Шевченка» з слїдуєчою програмою: 1) Вступне слово, 2) «Завіщанє», слова Т. Шевченка, басовє сольо в супроводі двоє хорів, музика Вербицького. 3) «Огни горять», слова Т. Шевченка, квартет, музика Ієдора Воробкевича. 4) Деклямація: «Під нинішну хвилю» К. Устияновича. 5) «Верховино свїтку ти наш», музика М. Лисєнка, і «На беріжку у ставка» пісьня народна. 6) Вязанка з народних пісєнь, музика Д. Січиньского. 7) Деклямація: «Посланїє» Тараса Шевченка. 8) «Вечєрницї», слова і музика П. Ніщиньского. — Ціни місць: три перні ряди крісел по 1 зр., дальші по 70 кр., послїдні по 50 кр., місце стояче 25 кр. Білетів дістати можна в торговлі Вп. Аїталя Грегоровича а вечером при касі. — Початок точно о годині 8-ій вечером.

— Прогульку до Лисинич (огорода Грунда) уряджують в понедїлок Зелєних свєят товариства «Руска Бєсїда», «Клюб Русинок», «Львівський Боян» і «Академічна Громада» при участи музики войскової. Крім забав і танців відєспівавє мішаний хор «Львівського Бояна» кілька народних пісєнь. — Початок о годині 5-ій по полудни. Вступ до огороду 20 кр. від особи. Чистий дохід призначений на товариство «Руслан». З огляду на цїль прогульки треба сподївати ся, що не бракє нікого з Русинів львівських і з близьких місцевостей. Осібних запросин не висилає ся нікому, а також не буде ніяких оповіщєнь плякатових.

— Нова стация телеграфу буде отворена з днем 16-го с. м. в Олівї, золочівського повіта, при тампнїм ц. к. урядї почтовім, з обмеженою службою денною.

— Затровєнє грибами. В Боянах Анниця Кабат наварила для себе і своїх дітий минушого четєрєга грибів. По спожитю їх наступили ознаки затровєня. Троє дітий, між ними 17-літна дівчина, вже померли. Наші сєляни повинні вже раз осторожнійше обходити ся зі збиранєм грибів, бо такі нещастя доси на жаль досить часто лучають ся.

— Дїстаємо таке письмо з провинції: «Де мій патріотизм? — У чорта! Зараз переконаєте ся. Яко учитель, і то не аби який, потребує шкільних друків. Можна їх всюди купити, але говорять, що Русин повинєн купувати їх в рускій друкарні, ба і анонєс в «Буковині» запрошують до того майже щодня, але що то мене, такого «горячого» патріота, обходить! Я собі приїхав до Черновець і сегодня, як щораз, зайшов до Гершка та жадаю друків. Дав він мені деякі, а «Jahresausweis» не будє. Питаю ся, чи не будє у Eckhardt-a. Іду тудя, а перед очима стоїть мені руска друкарня, бо я єї видїв, а анонєс в «Буковині» таже. «Коли я не знаю, хто там друки продає», звиняю себе в гадї. Але у Eckhardt-a таже не було виказу річного. Хоч-не-хоч, треба їти до рускої друкарні. Хто-ж продає мені там друків, питаю ся знов себе. Таже маю язик у роті гадаю, прийшовши до голови по розум. Приходжу до «Народного Дому», вступаю на лїво від брами до малого домику, де друкарня поміщена, і там мені зараз дали 8 аркушів за 16 кр. На улиці гадаю собі: чужим дав я вже сего року 5 зр. за друки, а своїм людем лише 16 кр. Чи не сором се?! Гарний з мене патріот! А чув я, що «Народний Дїм» потребує зверх 3.000 зр. річно на своє удержанє. Будьмо-ж щирими патріотами і спомагаймо своє діло всяким способом. Чей-же і я наверну ся від сегодня, і не буду вже очікувати за патріотизм якоїсь плати, якогось зиску, але стану таким, що сам спомагає народнє діло, що сила. Лїп не забудьте, що одиниця не зробить сама нічого.

Николай I., учитель.

— В Австрії річно полагаджують ся 1,506.207 скарг і розправ судових, що коштують разом півнята мільона! Кілько то гроша між тими півнята мільонами пропало марно, бо лише з привички тягати ся по судах!

— Вже і мурички прилучають ся до еманципації женщин. В Америці зложила чорна панна Вєксфїльд всі іспити медицинські і дістала диплом на лікарку. Се певно перша чорна лікарка не лише в Америці, але на цїлїм свїті!

ВІСТИ ЕКОНОМІЧНІ І СТАТИСТИЧНІ.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту «Дністер» стоваришеня зарєєстрованого з обмеженою порукою за місяць май 1897.

I. Стан довжний.

1. Удїл членів	29.113 кор.	24 сот.
2. Фонд резервовий	1.588 „	94 „
3. Льокації на рах. біжучий в інституціях кредит.	5.200 „	— „
4. Вкладки:		
а) стан на початку місяця	169.480 к.	57 с.
б) вложено в маю	17.326 „	88 „
в) винято	4.430 „	79 „
	позістає з кінцем мая	182.376 „
		66 „
5. Сальдо процентів (побраних)	9.464 „	61 „
6. Зиск з року попередного	229 „	59 „
	Сума	227.973 кор.

II. Стан чинний.

1. Позички удїлені:		
а) стан на початку місяця	206.695 к.	33 с.
б) удїлено в маю	19.380 „	— „
в) сплачено в маю	4.349 „	20 „
	стан з кінцем мая	221.726 кор.
		13 сот.
2. Готівка з днем 31/5 в касі	3.770 „	15 „
3. Льокація: а) в щадниці потовїй (обороті чековім)	1.221 „	02 „
б) в інших паперах	1.000 „	— „
4. Сальдо коштів адміністрації	255 „	74 „
	Сума	227.973 кор.

Членів прибуло 45, убуло 0, отже разом з кінцем мая число членів 745 з декларованими 785, удїлами в сумі 39.250 кор.

З припавших до заплати рат позичкових залягало з кінцем мая с. р. 46 рат в сумі 2598 кор. 68 сот., а прольонгованих рат було 26 на суму 1479 кор. 51 сот. з котрих однак часть вплинула уже в червню с. р.

Стопа процентова від вкладок 5%; процент від позичок удїлованих 7%.

У Львові дня 6. червня 1897.

«Товариство взаїмного кредиту «Дністер».

Розклад їзди на залізницях

після часу середно-європейського пізнішого о 36 мінут від львівського, важний від 1-го мая 1897.

Поїзд	год.	приходить до Львова	Поїзд	год.	відходить зі Львова
особовий	7:30	з Сучави і Черновець	поспішн.	6:—	до Підволочиск і Бродів
мішаний	7:50	з Янова	"	6:10	до Черновець і Сучави
особовий	8:05	зі Стрия і Лавочного	особовий	6:45	до Черновець і Сучави
"	8:15	з Тернополя і Бродів	поспішн.	8:40	до Кракова
"	8:25	з Сокала і Ярослава через Раву	"	8:55	до Кракова в спол. з Н. Санчом і Розвадовом
"	9:10	з Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Яслом і Равою	"	9:20	до Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславоном
"	10:35	з Ярослава	"	9:25	до Белци в спол. з Сокалем і Ярославом
мішаний	1:15	з Янова	мішаний	9:40	до Янова
поспішн.	1:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом, Загірем і Хировом	особовий	10:05	до Підволочиск і Бродів
особовий	1:40	зі Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславоном	"	10:45	до Черновець і Сучави
поспішн.	1:50	з Сучави і Черновець	мішаний	1:04	до Янова від $\frac{15}{6}-\frac{31}{8}$ в свята
"	2:30	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	1:55	до Підволочиск і Бродів
особовий	5:20	з Підволочиск і Бродів	особовий	2:40	до Черновець і Сучави
"	5:25	з Белци в спол. з Сокалем і Ярославом	поспішн.	2:50	до Кракова в сполуч. з Равою і Хировом
"	5:45	з Черновець	особовий	3:05	до Стрия і Скольного
"	6:—	з Підволочиск	мішаний	3:15	до Янова від $\frac{1}{6}-\frac{14}{8}$ і від $\frac{1}{6}-\frac{30}{8}$ щоденно, від $\frac{15}{6}-\frac{31}{8}$ в повседневні дні
Ніч			"	4:40	до Ярослава
особовий	6:55	з Кракова з Розвадовом сполуч.	Ніч		
мішаний	8:—	з Янова від $\frac{1}{6}-\frac{14}{8}$ і від $\frac{1}{6}-\frac{30}{8}$ щоденно, від $\frac{15}{6}-\frac{31}{8}$ в повседневні дні	особовий	6:45	до Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Загірем і Хировом
поспішн.	8:45	з Кракова	мішаний	7:05	до Сокала і Ярослава через Раву
мішаний	9:01	з Янова від $\frac{15}{6}-\frac{31}{8}$ в свята	особовий	7:25	до Тернополя
особовий	9:10	з Сучави і Черновець	"	7:30	до Стрия і Лавочного
"	9:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Равою	"	8:50	до Янова
поспішн.	9:50	з Сучави і Черновець	"	10:30	до Черновець і Сучави
особовий	10:—	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	10:50	до Кракова в спол. з Ярославом, з Розвадовом і Н. Санчом
"	10:20	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславоном	особовий	11:—	до Підволочиск і Бродів
"	12:10	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславоном	"	4:40	до Кракова в сполуч. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Н. Санчом
"	3:30	з Підволочиск	"	5:20	до Стрия, Лавочного і Хирова
поспішн.	5:10	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Яслом			

Всілякі купони

вильосовані цінні папери

виплачує
без потручення провізії або коштів

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

Контора виміни і відділ депозитовий перенесені до льокалю партерового в будинку банковім.

(18)—?

Магазин блаватних товарів

Дамскої конфекції

Білизни

Антін Пізунський

у Львові,
Академічна ч. 12.

порукає

великий виріб сезонних новостий, а також склад полотен, пертингів, хусток, ручників, сервет, обрусів, пончів, скарпеток. — Робітня сукон і швальня білизни.

Прібки на жадане висилає ся. Ціни як найпристунійші. 151 1—47

Руска справа

в роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

3 пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарни Тов. ім Шевченка, або в Старвопийській.

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих

у Львові, Ринок ч. 25.,
(I. поверх)

приймає всілякі замовлення і виготовляє їх з густом і елеганцією після найсвіжіших журналів.
52—?

Рукодільня слюсарска

Григорія Васіки

у Львові, ул. Коперника ч. 16.

Виконує всякі роботи входячі в обсяг слюсарства яко то: окутя до вікон, дверей, брам, кафльових кухонь, ваг децимальних, бальковів, сходів залізних, ганків, штахетів до гробовців і опарканована церквей, хрестів надгробних і везових, лятарнь надгробних і інших, канделябрів до церквей з кутого заліза, уряджує громоводи на церквах, приймає всякі наприви замків і інших річий.
127 1—10

ПРАВДА

Ілюстроване письмо для Руского Народу
під редакцією

Антоня Березинського

виходить у Львові тижнево кождої п'ятниці.

Буде подавати поезії, повісти, житєписи з портретами, поучаючи статї з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р.
 " " " піврічно 2 р.
 " " " чвертьрічно 1 р.
За границею річно 8 рубл.
 " " " піврічно 4 рубл.

Редакция, адміністрация і експедиция
Львів, ул. св. Миколая 13.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупі:

Світло церковне

впрот з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. Іосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку Іосо міще продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Иньші товари по уміреных цінах. 39—?

Вже появилася з друку РУСКА КУХАРКА

або

Школа вареня по руски
містить 41 знаменитих зуп.

Всі печені, які тільки можливі: Волові, баранячі, вепрові і т. д.

Байцдоване шинок, роблене знаменитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пиззі і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капустою і т. п.

Роблене вкусного набілу і т. п.

Все в рускій мові.

Ціна 70 кр.

По надісланю переказом 76 кр. висилає франко Друкарня народова Ст. Манцкогго і Спілка, Львів. Готель Жоржа.

Дмитро Затурский

порукає свою

робітню обуви мужескої, жіночої і для дітий

у Львові, ул. Коперника ч. 5.

Виріб тревалий і елегантний. Ціни умірені. Замовлення з провінції залагоджує відвотною поштою.
80 4—10